

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, v državnem zboru zastopane.

Kos XLI. — Izdan in razposlan dné 25. junija 1895.

Vsečina: Št. 82. Razglas, s katerim se objavljajo dodatna določila k meroskusnemu redu z dné 19. decembra 1872. l.

82.

Razglas trgovinskega ministerstva z dné 10. junija 1895. l.,

s katerim se objavljajo dodatna določila k meroskusnemu redu z dné 19. decembra 1872. l. (Drž. zak. št. 171.).

V izvršilo zakona z dné 23. julija 1871. l. (Drž. zak. št. 16. iz leta 1872.), s katerim se je ustanovil nov red za mere in uteži, se daje na obče znanje nastopni, po c. k. komisiji za pravilni meroskus izdani dodatek k meroskusnemu redu z dné 19. decembra 1872. l. (Drž. zak. št. 171.).

Wurmbrand s. r.

Devetindvajseti dodatek k meroskusnemu redu

z dné 19. decembra 1872. l.

K §§. 41. do 45.

O pripustitvi suhega plinomera, sestavljenega po Emilu Haasu v Mogunciji.

Emil Haas v Mogunciji je komisiji za pravilni meroskus predložil suh plinomer, čegar natančnejšo kakovost je moči posneti iz nastopnega popisa in narisa.

Ta plinomer se s tem pripušča v meroskus in kolkovanje.

Kar se tiče ravnanja pri preskušnji, potem kar se tiče kolkovanja, meje pogreškov in pristojbin, ostanejo merodajna dotična za suhe plinomere izdana določila (tretji dodatek k meroskusnemu redu in meroskusni pristojbinski tarifi z dné 19. decembra 1872. l., razglašen v Državnem zakoniku z dné 17. avgusta 1876. l. pod št. 107.).

V meroskusnicah in meroskusnih vpisnikih naj se plinomeri, o katerih je govor, označenjajo kot „suhi plinomeri po sestavu Haasovem“.

Popis po Emilu Haasu v Mogunciji sestavljenega suhega plinomera.

Pri tem plinomeru se dadó razločevati ti-le déli:

- okrov,
- merski posodi,
- krmilo s štelom.

a) Okrov (pod. 1.) ima podobo štirivoglate omare, na katere straneh sta nameščeni z ene strani vhodna cev *a*, z druge strani pa izhodna cev *b*.

Zgorenji del tega okrova obsega krmilo in s tem zvezano šteló; spodnji del pak obsega obe merski posodi (merski kapici).

b) Merski kapici sta iz kovine in vsaka je sestavljena iz dveh enakih polovic.

Podoba 3. kaže mersko kapico v narisu od spredaj, podoba 4. v vodoravnem prerezu, podoba 5. pa v križnem prerezu.

V vsaki mérski kapici je nameščen premičen pretin s (pod. 4.), sestojéč iz plina ne propušča-joče mrene, katera deli notranji prostor merske kapice v dvé merski izbi.

Mrena je, kakor je razvidno iz pod 4., večinoma od obeh strani pokrita z dvema paroma kovinskih ploč, kateri sta paroma z zakovicami zvezani med seboj. Na vsakem paru ploč je pritrjen po en navpičen valj p , oziroma p_1 (pod 1. in 2.), ki sega v gorenji del okrova skozi mašilo, podobno zaporni virji.

Valja p in p_1 gonita krmilo in štelo.

c) Krmilo in štelo.

Krmilo je vravnano tako, kakor parovod dvojčastega parnega stroja.

Dva školjkasta pomikovalca v in v_1 (pod. 1. in 2.) se plina ne propuščajoč premikata na dotičnih pomikovalnicah, ki se v pod. 6. v temeljnem narisu kažeta v povečani méri.

Obe pomikovalnici sta narejeni iz enega kosa, iz katerega izhaja pet odprtín, oziroma kanalov.

Odprtini 1. in 2. sta po kanalih $k_1 r_1$ in $k_2 r_2$ (pod. 2.) v zvezi z enim mérskim prostorom prve, odprtini 3. in 4. pa po kanalih $k_3 r_3$ in $k_4 r_4$ v zvezi z enim merskim prostorom druge merske kapice. Srednja odprtina obeh pomikovalnic je po odprtini 5. (pod. 6.) in po cevi i (pod. 1.) spravljena v zvezo z izhodno cevjo b (pod. 1.).

Školjkasta pomikovalca se premikata po spredaj omenjenih valjih p in p_1 (pod 1.), katerim sta na zgorenjem koncu pritrjena vzvoda m in m_1 , ki

po pomikovalnih palicah c in c_1 delujeta na oba pomikovalca.

Oba vzvoda m in m_1 sta vrhu tega kolenčasto zvezana s kljukastima palicama d in d_1 , po katerih se pod 90° prestavljeni kljuki g in g_1 štelnega valja w vrtita takó, kakor se to godi pri dvojčastem parnem stroju.

Ker je pomikovalec v (pod. 2.) zvezan z vzvodom m_1 , pomikovalec v_1 pa z vzvodom m , deluje kljuka, ki jo giblje ena merska kapica, na pomikovalca druge merske kapice in nasprotno.

Plinomerov hod je, kakor se je že prej pri krmilu povedalo, popolnoma sličen hodu dvojčastega parnega stroja, samó da na mesto parnih betov stopita mreni merskih kapic.

Plin stopa skozi vhodno cev a (pod. 1.) v plinomer in prihaja skozi eno izmed nepokritih pomikovalniških odprtín 1., 2., 3., 4. (pod. 6.) in po dotičnih zveznih kanalih v mersko kapico ter premika mreno kakor kak parni bet, s tem pa tudi valj p , kljukasto palico d , kljuko g itd.

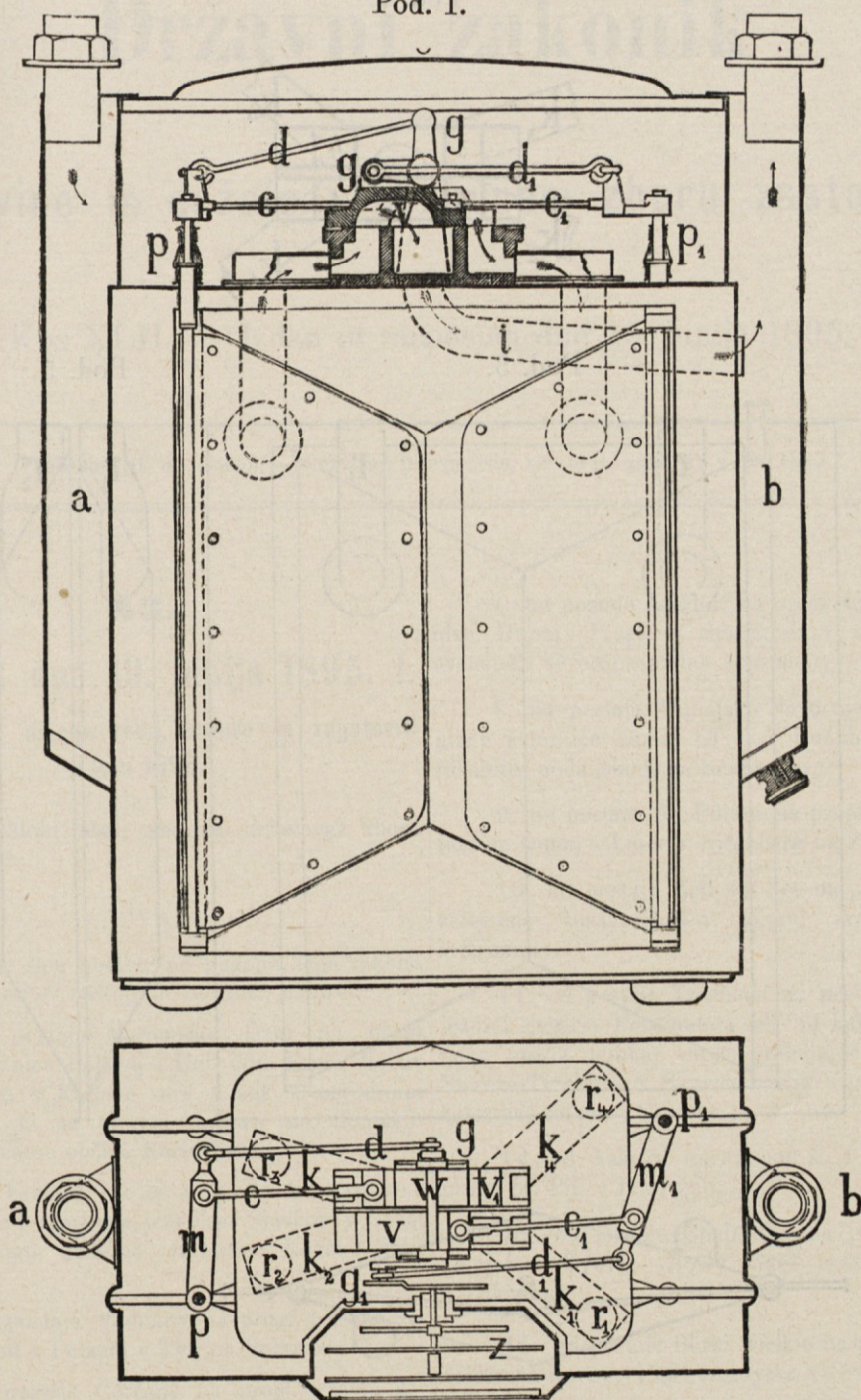
Plin, ki je za mreno, prihaja, kakor izpuhani par parnega stroja, skozi odprtino 5. (pod. 6.), potem skozi i in b (pod. 1.) v izhodno cev; štelo z pa med tem zabeležuje, koliko krát se je valj w obrnil, oziroma koliko plina je že šlo v izhodno cev.

Na Dunaju, dné 10. maja 1895. 1

C. k. komisija za pravilni meroskus:

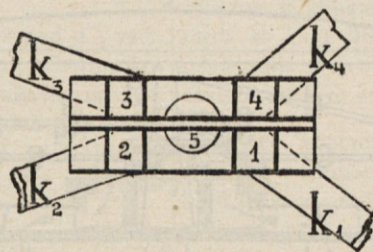
Arzberger s. r.

Pod. 1.

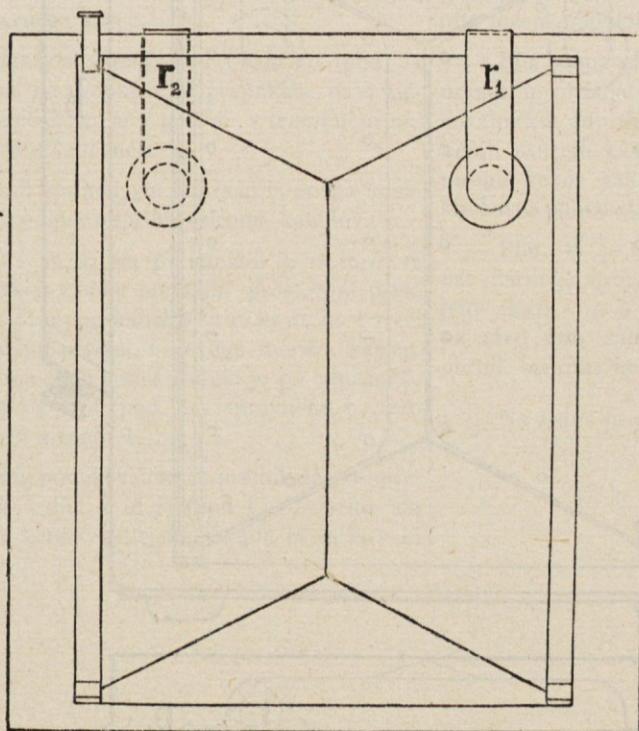

Pod. 2.

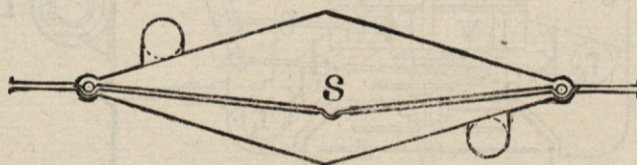
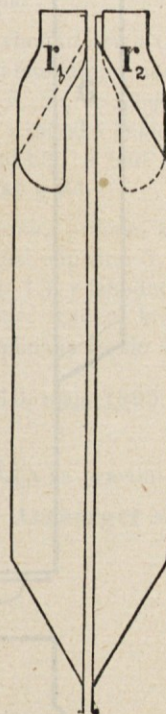
Pod. 6.

Pod. 3.

Pod. 5.

Pod. 4.